

LIETUVŲ ŽINIOS

LITHUANIAN NEWS

Tautos istorija yra geriausia tautos mokykla.
Lietuvis brangina savo tautos praeitį ir tautinius papročius. Lietuvis stengiasi būti vertas savo protėvių, kad paliktų pagarbą pasididžiavimą savo palikuonims.
(Iš Lietuvių Chartos)

LIETUVIAIS esame mes gimę,
LIETUVIAIS turime ir būt!

METAI (VOL.) XIII Kaina 5 Centai PITTSBURGH 3, PA., KETVIRTADIE 1949. GRUODŽIO (DECEMBER) 8 D. Telefonas: HEMlock 1-3121 NO. 47

KATALIKŲ PASAULIS

BAŽNYČIA SKAIČIAIS KAI KURIUOSE KRAŠTUOSE UŽ GELEŽINIS UŽDANGOS

Vengrijoj yra 7,017,760 katalikų. Bažnyčios turtas pagrobtas, katalikiški institutai nusavinti, katalikiškos spaudos palikti tik du savaitraščiai po griežta komunistų cenzūra, dažnai stokojant popierio. Katalikiškos mokyklos uždarytos. Uždraustos katalikiškos organizacijos ir Katalikų Akeija. 230 kunigai su Kardinolu Mindszenty kalėjime.

— Rumunijoj yra 3 milijonai katalikų. Panaikintas konkordatas su Sv. Sostu. Mokyklos suvalstybinios. 600 kunigų areštuota. 3 Vyskupai išvyti. 4 vienuoliai dingę.

— Lenkijoj yra 21,712,000 katalikų. Visos socialinės organizacijos, ligoninės ir institutai perėjo į komunistų rankas. Katalikiškos spaustuves nusavintos. 37 kunigai dingę, 249 išvežti.

— Rytų Vokietijoj gyvena 2,700,000 katalikų. Policija kontroliuoja katalikų laiskus ir kunigų pasikalbėjimus telefonu. Uždraustos religinės manifestacijos. Vientelis katalikų savaitraštis "Petrusblatt" uždarytas. 28 kunigai dingę.

DIDIEJI PASAULIO VYRAI I ROMA

Sv. Metų proga visa Airijos vyriausybė su prezidentu priesakyje atvyks į Šventąjį miestą.

— I Romą vyks taipgi Brazilijos ir Argentinos prezidentai. Pramoamas Ispanijos vado gen. Franco atsilankymas. Beveik tikra, jog bus ir Belgijos karalius Leopoldas. Yra galimybė, kad ir proga. Bus leista ir Italijos ex karaliui Umberto II pamatyti Romą.

VISAŠ PASAULIS RUOŠIASI

Kanadoje veikia du komitetai, kurie organizuoja keliones į Romą.

— I Amerikos jau trys grupės pasirušiosios vykti, norinčios dalyvauti Šventųjų Durų atidaryme Kūčių dienoje. Laivas Atlantic išplaukia gruodžio 7 d.; Queen Mary gruodžio 10 d.; trečia grupė skris orlaiviu gruodžio 18 d.

IR NEKATALIKAI VYKSTA

I Sv. Metų iškilmes numatoma atvyks ir ne katalikai. Stai iš Graikijos užsirašė 2000 ortodoksų; iš Šiaurinės Europos 3000 protestantų; iš Egipto grupė musulmonų.

VOKIETIJA ATNAUJINO KONKORDATĄ

UP žiniomis, susidarius vakaru Vokietijos valdžiai, atnaujintas ir konkordatas tarp Sv. Sosto ir Vokietijos.

Tarybinio siauro glebyj

Mūsų korespondento Eujje

Lietuva.

PARTIZANŲ EILĖS DIDĖJA

Kaip svetimoji spauda praneša, paskutiniu laiku, ypač po stambių deportacijų pagyvėjęs partizaninis judėjimas. Ypač Pabaltijo kraštuose ūkininkai labai priešinasi ūkių sukulhozinimui. Daugelis ūkininkų nebegalėdami atsispirti spaudimui, meta ūkius ir išeina į miškus pas partizanus. Jaunimo jau senai čia nebematyti.

Iš patikimų šaltinių žinoma, kad rusifikacija Pabaltijo kraštuose yra smarkiai paspartinta. Iki šiol buvo bandyta į Lietuvą, Latviją, Estiją siųsti iš gilumos Rusijos kolchozininkus su visomis šeimomis. Šis būdas praktiškai pasirodė nenašus, nes daugelis tokių šeimų susigyveno su vietiniais gyvenlojais ir pasidarė "kapitalistų" simpatikai. Dabar jau į šiuos kraštus siunčia vienokius, kurie rusijoje išskyrus kolchozo nieko kito nėra matę ir jie čia pridedami prie šeimų — moterų, kurių vyrai yra pabėgę, pasislėpę ar išvešti į Sibirą. Jų užduotis, kiek galima greičiau, vesti lietuvių latvė ar estę.

PUSĖ LIETUVOS ŽEMĖS JAU SUKOLHOZINTA

Kompartijos centro komiteto posėdyje "Sovietskaja

Litva

"redaktorius Anuškin padarė darbo apyskaitą. Iš jo patiriama, kad Lietuvos sukolchozinimas eina nepaprastai dideliu tempu. Jau dabar esą daugiau, kaip trečdalis Lietuvos ūkių įjungta į kolchozus, arba kaip dabar juos vadina į kolūkus.

Sovietinė Vokietija.

NAUJASIS "HITLERIO JAUNIMAS" — "STALINO JAUNIMAS"

Vokietijos sovietų zonos komjaunimui įsakyta atlikti dvejų metų karinį apmokymą prie rytų policijos dalinių. Jų vadu paskirtas buvęs majoras Gerhard Bechler. Numatyta pirmuosius karinius jaunimo dalinius sudaryti 1950 metų kovo mėn. 1 d.

Ta pačia proga patiriama, kad dabar pravedama griežta kontrolė vyrų, kurie nėra į šiuos kraštus išskyrus kolchozo nieko kito nėra matę ir jie čia pridedami prie šeimų — moterų, kurių vyrai yra pabėgę, pasislėpę ar išvešti į Sibirą. Jų užduotis, kiek galima greičiau, vesti lietuvių latvė ar estę.

PATYSU PAKENKĖ

Paskutinis dienomis iš Sovietų zonoje Berlyno amerikiečių torių pradėjo bėgti daugyrių ieškodami įstaigos, kuri priima karinius į Vakarų Vokietijos armiją. Jie pasiryžę kovoti prieš komunizmą. Pasirodo, juos klaidino patys rusai varydami propagandą prieš Vakarų. Jie viename laikraštyje iškelbė, kad jau organizuojama net vokiečių armija. Vieje, kad atbaidžius rytų žaos gyventojus nuo Vakarų, ie kaip tik sukėlė didžiulį nerimą prieš sovietus.

RUSŲ ZONALIKS VISAI BE GYVENTOJŲ

"Vidurio vokiečių laisvės sąjunga" paskelbė davinius apie bėgimą iš rusų zonos. Pasirodo per paskutinius 41 mėnesį iš sovietų zonos į Vakarų pabėgę milijonai žmonių. Jie žino, kaip žinoma, vien organizacijos svarbiausiu tikslu su Sovietų Sąjunga ir galiausiai ją įjungti.

NETIKRI GANDAI DĖL GARANTIJŲ

Pasklido gandy, kad DP Komisija jau daugiau nebeprimėjeja garantijų. Gandams užtegti už akių pasiteirauta DP Komisijoj. Komisionierius Harry N. Rosenfield iš Washingtono raštu į tai atsakė: "Šiuo patvirtinam Jūsų laiška gata rugsėjo mėn. 20 d., kur lusiama ar DP Komisija ir prima sutartis dėl išvintųjų pervežimo. Leisk man, kiek aš galėsiu, jū atsakyti. Taip, Komisij sutartis gauna, prima išsiuntinėja užjūrin prou ir tai bus tęsiama tol, kol aprūpinimas iš-

Čekoslovakija.

ČEKOSLOVAKIJA RUOŠIASI APDOVANOTI STALINŲ VARDADIENIO PROGA

Londono žiniomis, Čekoslovakijos vyriausybė ruošiasi Stalino vardadienio progai, gruodžio mėn. 21 d. padovanoti Čekoslovakiją, įjungiant ją į sovietinių "tauty šeimą". Koku tai būdu bus įvykdyta, dar iki šiol nenustatyta. Viena yra aišku, kad dabar jau pradėti paruošiamieji darbai. Visoje Čekoslovakijoje renkami parašai Stalino pasveikinimui. Visi kas nepasirašo po tokiu pasveikinimu skaitomi priešais ir suimami. Jau surinkta daug milijonų parašų. Ta pačia proga varoma visoje Čekoslovakijoje didelė propaganda už įstojimą į "Čekoslovakijos — Sovietų Sąjungos draugystės" sąjungą. Per kelias savaites narių skaičius buvęs padidintas kelis kartus. Jie žino, kaip žinoma, vien organizacijos svarbiausiu tikslu su Sovietų Sąjunga ir galiausiai ją įjungti.

NETIKRI GANDAI DĖL GARANTIJŲ

Pasklido gandy, kad DP Komisija jau daugiau nebeprimėjeja garantijų. Gandams užtegti už akių pasiteirauta DP Komisijoj. Komisionierius Harry N. Rosenfield iš Washingtono raštu į tai atsakė: "Šiuo patvirtinam Jūsų laiška gata rugsėjo mėn. 20 d., kur lusiama ar DP Komisija ir prima sutartis dėl išvintųjų pervežimo. Leisk man, kiek aš galėsiu, jū atsakyti. Taip, Komisij sutartis gauna, prima išsiuntinėja užjūrin prou ir tai bus tęsiama tol, kol aprūpinimas iš-

LIETUVIŲ INTELEKTUALŲ MISIJA

Rašo T. BARNABAS MIKALAUSKAS

Jokia moderniška visuomenė negali gyvuoti ir progresuoti, be intelektualų darbuotės. Intelektualas privalo būti kiekvieno aktyvumo vadas, kiekvieno veikimo prieskonis, kiekvienos pažangos skatintojas. Jis tiesia visai tautai kelią. Jam yra pavestas masės auklėjimas, nuo kurio priklausys naujos kartos likimas.

Intelektualinė klasė, atsakanti savo uždaviniui, ir turinti galimybę jį išvystyti, užtikrina tautai gyvavimą, garantuoja jai ateitį. Šiandien mūsų lietuvių tautai yra begaliniai brangūs intelektualų darbas. Galiau tvirtinti, kad nuo jų priklausys Lietuvos ateitis. Jie neša didelę atsakomybę prieš dabartinę kartą ir dar didesnę prieš ateinančią.

Nuo jų priklauso ar jaunoji karta ras lietuvių tautą sveiką ir vieningą, ar besiriejiančią ir besipaušančią tuščių kovose, užkertančiose kelią atsistatymui. Žinau gerai kiek yra sunku su džiaugsmu kurios intelektualai, ypač šitai išblaskytiems ir parblokštiems moraliniai ir materialiniai. Reikia, kad visi kaip vienas jaustų tautos interesus; privalo būti tiesus protavimas, juk yra bendrų interesų, dėl kurių reikia visų patarimo ir darbo.

Matėme kiek nelaimės atnešė mūsų tėvynei grynai tautinis režimas, atitolinantis intelektualus paliekant vadovavimą keliems be kompetencijos individams. Kad intelektualas galėtų atlikti savo paskirtį yra reikalinga kad jis mokėtų įsigyti masės pasitikėjimą, suprastų teisingus pageidavimus ir sugebėtų juos realizuoti.

To viso pasisekimui yra būtinas bendradarbiavimas su darbininkų klase. Tokia kooperacija padės lengvai pasiekti tikslą. Be masės pritarimo intelektualų siekiai išvirstų į bergždžias diskusijas, ir priešingai, be intelektualų pagalbos masės sąjūdis atneštų tik betvarkę be jokių konstruktyvinių pasekmių.

Šiuo tragišku momentu mūsų Tėvynė Lietuva kreipiasi į savo geruosius sūnus, į tuos, kuriems ji davė galimybę pasiekti aukštesnį išsilavinimą. Nė vienas intelektualas teneatmeta meilės savo Motinos Tėvynės kvietimo stoti į darbą už jos laisvę ir nepriklausomybę.

Tie, kurie ardo harmoningą veikimą, dvokia bloga valia jau iš tolo. Kiekvienas protingas žmogus supranta, kad be intelektualų neįmanomas joks socialinis darbas. Intelektualai privalo gerbti ir mylėti masę; giliai suprasti jos troškimą ir geresnes socialines sistemas. Tie, kurie nepažįsta beribių dvasios galių, kurie nežino kiek energijos gali duoti troškimas sumažinti žmonių skausmus, nepajęgs išsiaiškinti, kodėl profesionalai, pasiekę karjeros viršūnę, neturi pasisekimo visuomenėje.

Tikrieji intelektualai, kuriems idealai turi vertę, dirba išsiujuose dėl geresnės ateities be išskaičiavimų. Griauinantieji darba yra beveik visi pseudo intelektualai, kurie niekad nėra supratę ką gali duoti mokslas ir menas. Jiems terūpi garbė ir pinigai. Tauta nežino ką su tokiais daryti, jie nėra verti dalyvauti vadovaujančioje klasėje.

Tikrasis intelektualas laukia su džiaugsmu dienos, kurioje bus įgyvendinti jo buržuazijos, galės jaustis tikru tautos gyvenimo tvarkytoju; jis yra sicuti ugdytojas, amatininko ir ūkininko vadas, palengvindamas jų darbą, sumažindamas jų vargus.

Laisvas nuo materialinių užsiėmimų jis gali pasižvesti savo kilniai misijai, kurios uždavinys suprasti gamtos paslaptis, meno grožį, kad transformavus juos į naudos ir džiaugsmo elementus dėl žmonijos.

Jis nebus verčiamas išorinės jėgos, bet vidinio reikalo aukotis dėl savo tautos gyvavimo ir progreso. Tuomet bus begalinis džiaugsmas matant gražiai sutvarkytą socialinį gyvenimą pagal patyrimo padiktuotą planą.

Šiuo tragišku momentu mūsų Tėvynė Lietuva kreipiasi į savo geruosius sūnus, į tuos, kuriems ji davė galimybę pasiekti aukštesnį išsilavinimą. Nė vienas intelektualas teneatmeta meilės savo Motinos Tėvynės kvietimo stoti į darbą už jos laisvę ir nepriklausomybę.

Turinyje

Lietuvių tautos potencialo išlaikymas.
Laisvas žodis.
Katalikų pasaulis
Aktualiaisiais klausimais
Lietuvių intelektualų misija.
Emigracijos kryžkelės.
Kova su mirtim.

Kun. Dr. Juozas B. Končius
BALF Pirmininkas

J. BILIŪNAS

PIESTUPYS

Ne vienas taip pat matęs naktimis lakstantį po Piestupio kalnelius ir žvengiantį juoda kumeliuka, arba vėl pakelyje po eglėmis bliu-nantį žilą ožį. Tame pačia-me popo miškelyje yra pasi-korę trys burloakai iš arti-mojo sodžiaus. Ten pat Piestupyje burlokų kapai... Sa-ko, dažnai tie pakaruokliai ir kiti numirėliai išeina iš savo kapų ir daužosi aplin-kui per naktis; ne vienas esąs juos Piestupyje sutikęs. Su minėtoju Mataušu bu- vęs toks atsitikimas: važia- vęs įsiai vasaros naktį pro burlokų kapus, — žiūrįs: už- pakalyje, jo ratuose, sėdis baltas išblyškęs žmogus. Ta- da Mataušas buvęs išgėres ir drąsus.

— O ko tu čia sėdi mano ratuose? — paklausęs Ma- taušas.

— Ar galėtum, girdi, kai- myne, duoti man parūkyti iš savo pypkės?

Mataušas jam davęs. Parūkęs tas žmogus pyp- kę, pasakęs Mataušui ačiū ir pranykęs...

Kada su sesele įėjom Pies- tupin, visos šitos pasakos, kurias nekartą buvau girdė- jęs, dabar mano galvoj atgi- jo. Glausdamasis į seserį, jaučiau, kaip po mano kūną šiurpuliai vaikščioja. E, jei- gu susitiktumėm paka- ruoklį arba ką kitą, kas tada reiks daryti, kaip iš bėdos išsigelbėti? Juk numirėliai lazdos nepabijos. Kad vel- nias kryžiaus ir ražančiaus bijo — žinojau, bet ar padės tas įnagis prieš numirėlius, tikrai negalėjau sau pasaky- ti. E, nekartą buvau girdė- jęs, kad numirėlis žmogų pa- smaugias. Nepadeda nei greitos kojos: kuo labiau pa- matęs jį kas bėga, tuo greičiau tokį priveja ir pasmau- gia. Norėjau tomis savo

mintimis su sesele pasidalyti, bet bijojau balsu prakalbėti, nenorėjau dar didesnes baimės gaivinti. Ant galo mačiau, kad ir sesuo nedra- siai į šalis dairo. Taigi ty- lom glaudžiaus tik arčiau prie jos bailiai žvalgiaus už- pakalin, ir vienoje rankoje turėjau stipriai suspaudęs pagalį, o kitą laikiau kiše- nėje, kur buvo ražančius.

Laimingai parėjom pusę Piestupio ir nusileidom pa- kalnėn, toj vietoj, kur dide- liu giliu groviu teka skersai kelia upelis. Upelis tas ne- didelis, kuone visai išdžiū- vęs, bet daro žmogui ypatin- ą ispūdį: buvo tokioj gilioj vietoj, kaip iš dviejų priešin- ū pusių žiūrėjo į tave bai- nus tamsus griovys, pušelė- nis apaugęs; skersai į upelį leidosi nuo kalno kelias, pas- kvi vėl kilo augšty, tankių pušelių lydimas. Tokioj vie- toj ir drąsų žmogų neramu- mas paima...

Atsargiai perėjom upelį ir pradėjom lipti ant kalno. Man darės ir šalta ir šilta. Tik — nežinau kokiu būdu — pajutau, kad sesuo krūp- telėjo, o man pagaly iš ran- kų iškrito. Abiem rankom nusitvėriau už sesers ir visas drebėdamas kuone pradėjau šaukti pašnibždom: — Uliut, Uliut, numirėlis ateina. Se- suo apkabino mane, priglau- dė į save, — ir akies mirks- niu atsiderėm abu šaly kelio ir pritupėm iš baimės, prisi- glaudę vienas prie kito. Abu pradėjom žegnotis ir kalbėti poterius. Iš tiesų, priešais mudu nuo kalno leidosi bal- ta aukšta žmogysta — tokia, kokią Mataušas buvo matęs. Bėgti nei nepamanėm: tikrai žinojom, kad tada būtina mudu pavys ir pasmaugs; taigi tupėjom susiglaudę taip tyliai, kad mudviejų ne- pastebėtų ir praeitų pro ša-

ly. Tuo tarpu numirėlis vis- ėjo artyn: mačiau jo balta stovylą ir jau aiškiai girdė- jau, kaip po jo kojomis gurg- žda sniegas; ėjo greitai, sun- kiai kvėpuodamas, tarsi sku- bėjo; tik pastebėjau, kad ta stovyla buvo dabar daug ma- žesnė, negu pradžioje man pasirodė.

Apsikabinęs seserį, kalbė- jau paskui ją poterius, pra- šydamas Dievą pagelbos. Perėjo per galvą mintis, kad jau galū ir savo tėvo nebe- jau pamatyti; todėl prašiau tik, kad man Dievas dovanotų visus nusidėjimus ir priimtų pas save; žinojau, kad gal būt, nebeilgai gyvensiu. Bet vėl atsiminiau, kad tai juk bausis numirėlis mane pa- smaugs, ir prašiau kuone ašarodamas, kad paliktų mane Dievas gyva: taip ne-

norėjau tokia bausia mirtim mirti, taip troškau guvent. Staiga pajutau, kad jis jau arti — arti, čia — pat prie manęs... Iš baimės akis už- merkiau ir laukiau, kad ši- tai jau skėčia savo ilgas iš- džiūvusias rankas, — čups mane ir pasmaugs. Kvapą man užgniaužė, širdis nusto- jo plakusi...

— Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus! — išgirdau kaip per miegą.

— Ant amžių amžinųjų, amen! — atsakė mano sesuo tokiu balsu, tarsi jai di- džiausias akmuo nuo širdies nukrito.

Išskėčiau akis ir pašokau nuo vietos. Čia — pat sto- vėjo nebejauna moteriškė, baltais kailiniais apsilvikusi, ir maloniai į mudu žūrėjo.

— Tai tamstos gal ant ra-

rotu einat? — paklausė ji. — Ant rarotų, — atsakė sesuo atsidususi: — bet kad tamsta žinotum, kaip mudu išgadinai! Tamstą pamatę, tarėm, kad priešais baltas numirėlis ateina.

— Eikit, kas čia dabar duos numirėlius! — Nu, kad Piestupy vai- denas, — atsakiau drąsiai, imdamas nuo žemės pagalį, kurį iš baimės buvau iš ran- kų išmetęs.

— Ak vaidentis, tai vaide- nas, mano vaikeli, — maloniai atsakė moteriškė, į ma- ne žiūrėdama: — tik vaide- nas ne rytas, bet išvakarė ir naktį; kai gaidys sugieda, visos piktosios dvasios iš šio pasaulio išlaksto; taigi da- bar nėra ko bijoti... Aš, mat, ėjau bobutės parsivestų: ma- no marti apsirgo, — ir be- reikalo išgadinau tamstas...

Ir moteriškė, atsisveikinus su mumis, skubiai nuėjo to- liau.

Trumpą laiką stovėjom vietoje, tarsi nesuprasdami, kas atsitiko. Paskui vienu kartu pradėjom su sesele juoktis: rytas, dar namie esant gaidys giedojė, o mudu numirėlių bijom.

Daugiau jau nebijojau. Užsimaukšlinau giliau ant galvos kepurę, užsidėjau ant pečių pagalį ir drąsiai ėjau pirma sesers. Net pro bur- lokų kapus einant, nebeėmė baimė. Pamačiau, kad ir laz- da nebereikalinga: pasimo- iavęs numėčiau ją šalia ke- lic; paskui nusimovęs pirš- tinę, balsu nusišniūkščiau nosį, tris kartus sučiaudėjau, ir kaip tikras vyras, drožiau keliu toliau.

Popiežiaus kalėdinė kalba

Popiežius Pijus XII savo Kalėdų kalbą pasakys gruod- džio 23 d., prieš atidarant Šventuosius Metus.

• Nors ir neskaityti Graikijos katalikai, nutarė iškilmingai minėti Jubiliejinus Metus.
• Anglijos katalikai jau atidarė Šventųjų Metų Klūbą Romoje prie Sv. Silvestro bažnyčios.

B. BRAZDŽIONIS TREMTINIO MALDA

Viešpatie, tai Tu paukščiui lizdą krauni, Kur tėvų tėvai jį pūkeliais puosė, Ir skambėjo jų giesmės sidabrinės Džiaugsmui Tavajam.

Viešpatie, tai Tu trapią sraigę saugai, Kad nedužyt jos mažasai namelis, Ir pro rudenį ir pro gilia žiemą Gyvą pravedęs.

Vesk ir mus namo, kur kapai senolių, Kur piliakalnių aukštos pušys ošia, Vesk ir mus tenai, Baltijos pakrantėn, Viešpatie geras.

Čia sudžiūsim mes, ilgesy paskendę, Ir neras vaikai gintarinio žiedo, Mėlynų linų ir baltųjų drobių Dyvino rašto.

Nežydės žionai Nemunas gėlėtas, Nežaliuos Neris Vilniaus miesto bokštais Ir neoš dainų savanorių žygio Juodosios girios.

Kas pavasarį grįžta ten kregždutė, Ir kas dieną ten grįžta mūsų mintys — Vesk greičiau namo mūs našlaitę širdį, Tėviškės žemėn.

Vesk greičiau namo, kur Maironis šaukia, Ir kur Vaižganto žemės žingsniai ilsis, Vesk ir mus tenai, į tėvų Ramovę, Viešpatie geras.

karė sėdėjo Kukienė pas lan- gą ir poteriaus. Nors lūpos kuždėjo šventus maldos žo- džius, bet mintys jos buvo visai kur kitur nusiblaškiu- sios — galvoje apie savo senį, kuris šiandien kažkodėl pav- ėlavo ir ilgai namo iš baž- nyčios negrįžta, kas su juo niekuomet neatsitikdavo; galvoje apie sūnų, kuris su tėvu jau seniai vienas į antrą piktai žvairuoja.

Nors ir vyras ir sūnus nei vienu žodžiu jai neprasitarė, bet senė spėjo, kad visi nesu- sipratimai tarp jų yra kilę dėl Žlabio dukters — sūnus labai jau meiliai į ją žiūrėjo, ir tėvai tas, aišku, nepatin- ka.

— Negi Žlabytė pora Jo- nukui? — net balsiai į mal- dos žodžius įterpė užsimir- šusi Kukienė.

Ji buvo tyli, bespalvė mo- teriškė, pripratusi gyventi vyro galva. Nei galvoti nie- kados negalvodavo, kad vy- ras gali suklysti, kad jo ga- lima būtų nepaklausti ar ginčytis su juo — juk visuo- met buvo tokis protingas, dievobaimingas!

Gaila buvo truputį Jonu- ko, bet ką padarysi! — Tėvo valia — Dievo va- lia, negi čia pasipriešinsi? —

pagalvojo poteriaudama. Kad sūnus gali turėti sa- vuora ir tėvo nepaklausti, tokios mintys tiesiog netilp- davo jos galvoje.

Baigus poteriauti neper- sižegnojo, bet nutarė dar vieną rožančių atkalbėti už Jonuką, kad jis greičiau Žla- bytės nusikratytų ir netiek skaudžiai tėvo valią pajustų.

Grįžo ir senis Kukis. Įėjęs pirkion nusirengė ir atsisėdo pas stalą.

Kukienė, nesiliaudama poteriauti, matė, kad vyras turi jai kažką pasakyti ir tik dėl Žlabio dukters — sūnus labai jau meiliai į ją žiūrėjo, ir tėvai tas, aišku, nepatin- ka.

— Gal išalkai? — pasi- klausė vyras, nesiskubinda- ma pasikelti. Netikėjo, kad vyras būtų grįžęs alkanas. Jei tiek užtruk, matyti, tu- rėjo svarbų reikalą su žmo- nėmis, o reikalą negi atliksi miestely nepavaišinęs.

Pasiklausė tik kad kalbą pradėjus... — Išalkti neišalkau, — at- siliepė Kukis. — Bet jei ko gardesnio turi, suvalgysiu. — Yra kumpio. Ar valgy- si? — Tai gal ir valgysiu su peno Dievo pagalba. Kukienė priėjo prie pe- čiaus, atkėlė pečiadangstę, ištraukė dubenį su kumpio ir skilandžio kashniais ir pa- statė jį ant stalo. Kukis atriekė kelias rankes duonos iš čia pat rankšluosčiu už- kloto kepalo. Kukienė atsisėdo ant suo- lėlio priešais vyrą, ir ėmė abu kramtyti, imdami iš dubenio mėsos gabalus pirštais. Kurį laiką valgė tylėdami. Kukis visai nesiskubino pa- pasakoti, ką norėjo pasakyti, o žmona nediržo klausiti, kol jis pats nepradės... Pavalgęs Kukis nušluostė rankšluosčiu riebaluotus pirštus ir atitraukė nuo sta- lo. — Tai, ot, ir užkandau, — prabilo dabar. — Miestely buvau susitikęs su Kiesi- lium, užkandome kiek abu. — Ir kaip parėjau pėsčias, vėl panorau valgyti. — Su tavim ir aš truputį pakramčiau, — atsiliepė žmo- na, duonos guriniais valyda-

ma riebalus nuo pirštų. Uždengė duoną rankšluos- čiu ir atsikėlusį įstatė dube- nį vėl pečiun. — Tai žinai, žmona, kal- bėjau aš nūnai su Kiesiliu dėl mūsų Jonuko. — Ką jau čia toko suma- nei, kad net su Kiesiliu pri- reikė kalbėtis? — susidomė- jo moteriškė.

Kiesilius buvo žinomas vi- soj parapijoj, kaipo didelis turtuolis. Jo vienas sūnų "švedu" mokėsi Vilniuje, ku- niguosna rengėsi. — Nejaugi senis būtų su- manęs Jonuką moksluosna leisti? — dingtelėjo mintis. — Ar tau Jonukas nieko nėra sakęs? — klausimu at- siliepdamas į žmonos klausi- mą, atidžiai į savo senę pa- žvelgė Kukis.

— Nieko. O ką tokio? — staptelėjo žmona ties pe- čium. — Ir pati nesi nieko pa- stebėjusi? — kamantinėjo senis. — Ką galėjau pastebėti? Vaikas kaip vaikas — geras, paklusnus, dievobaimingas. — Nepastebėjai, kad jis ner dažnai jau zuja aplink Žlabio sąsparas? — Na jau, ką čia tokio pra- simanei? Jaunas, tai ir dai-

Kova su mirtim

Lapkričio 16 d. žaibo grei- tumu perlėkė visą Ameriką šiurpulinga žinia: oro tvir- tovė B-29 nukritęs į Atlanti vandenyną su 20 žmonių Per 77 valandas negirdėtu is- torijoj uolumu 175 orlaiviai su Amerikos, Kanados ir An- glijos laivynu ieškojo nelai- mingųjų. Po dviejų dienų ir naktų atrodė prarastos vi- sos viltys. Bet Atlante nu- kritusieji kovojo su mirtim kol pagaliau buvo surasti ir atvežti į Kindley, Bermudoj

Pasirengimas ke- lionei

Buvo antradienio popietis lapkričio 15 d. Dvidešimt ka- ro aviacijos vyrų turėjo at- likti skirtą misiją: nuskristi be sustojimo iš March Feild, Riverside, Cal., į Kindley, Bermuda. Iš čia, būtų skri- dę į Angliją 90 dienų tarny- bai.

Sulipo į B-29. Gražus or- laivis buvo rūpestingai pa- tikrintas ir rastas pilnoje tvarkoje.

Igulai vadovavo pulkinin- kas J. Grable. Viskas buvo paruošta skridimui. Moto- rai perkūniškai užė. Kapi- tonas Petrosino sėdėjo prie vairolazdės. Buvo 2:30 val. po pietų, Kalifornijos laiku.

Visi buvo geriausioje nuo- taikoj.

Skridimas Atlanto vandenynu

Pradžioje, beskrendant, ėjo paprastas pašnekesys. Kapitonas pasakojo apie ka- ro sumaikintą Angliją, apie savo pasisekimus karo me- tu, kuriuo daug kartų ste- buklingai išliko gyvas. Tvir- tovė skrido puikiausiai.

Trečiadienio rytą (lapkri- čio 16 d.) jie jau buvo netoli tikslo, bet štai radio pranešė- jas pastebėjo, kad motorai nedirba kaip reikia. Mėgino pataisyti, bet veltui. Tačiau niekas nesijaudino, nes jau buvo arti bazės, o be to, ap- sirūpinę radaru.

Apie 9 val. pajuto, kad jau kažkas tikrai negerai. Ra- žlas nustojo veikęs, reiškia, kad jau susisiekimas oro bangomis nutrauktas, nuro- dymų nebe gaunama.

Sunkumai didėjo. Dangus buvo apsiniaukęs, audra ar- tėjo. Baisus magnetinis spaudimas sugadino kompa- ū. Kryptis prarasta. Ber- muda, nors didelė sala, ta- čiau iš aukšto atrodo tik ma- žas taškelis milžiniškame Okeane. Visi pradėjo rūpin- tis, ieškodami išsigelbėjimo ženklų. Baigėsi jau ir gaze- linas.

Apacioje buvo banguojan- tis Atlantas. Komendantas buvo begaliniai susirūpinęs visų likimu, jausdamas atsak- omybę.

Trečiadienį, 11 val. ryto, skrendant akiai, beišskant Kindley areodromo, padėtis pasirodė beviltiška. Beliko tik laiko klausimas...

Komendantas įsakė išmes- ti visus bagažus. Prasidėjo baimė. Visi žinojo, kad or- laivis nebegalės ilgai skristi. Tačiau jautė, kad nukritus į vandenį, atsiras priemonių išsigelbėjimui.

Dar valandėlę skrido be jo- kios direkcijos. Pulkininkas Grable pranešė, kad jau lai- kas pasiruošti kritimui ir vandenį. Beliko išsigelbėti stebuklas, į kurį visi tikėjo ir visi meldėsi. Kai kurie kal- bėjo rožančių B-29 buvo jau arti vandens... Dar keletas minučių... ir didžiulė oro tvirtovė pasinėrė į vandenį. (Bus daugiau)

V. KRĖVĖ

RAGANIUS

Prieškarinių laikų sodžiaus gyvenimo šešėliai Spaudos Fondo premijuotas veikalas

V. Visi nutilo. Tylėjo ir Ku- kis, tik piktai ūsus kramtė. Pyko ir norėjo išbarti, iško- lioti skerdžiu, bet nediršo. Raganius! Gal gi žino ką, jei taip kalba. O gal net pa- kenkti supykęs gali. Todėl susilaukė ir tik piktai bamb- telėjo.

— Protą turiu. Žinau, ką darau.

— Protą turi. Kas pasa- kys, kad neturi. Bet ir aš žinau, ką sakau. Tavo sū- nus ieško savo laimės ten, kur jį lemta jam, o tu kelią pastoji — štai kas yra. — Na, eisiu gyvulėlių gyti, — karš- tis krinta, ir karvutės išalko. Atsikėlė skerdžius, pasi- raivė, sužiovavo ir išėjo per vartelius.

— Raganius!... — sumur- mėjo Kukis. — Trailina, kaip lazdon dumia.

— Ne, bro! Nevisuomet. Pamenate su Sruogio karve... Greičiau, kad raganius.

Ir ėmė vyras minėti visus atsitikimus, kada Gugio pra-

našavimai tiesą atitiko, ka- da jo patarimai geran išėjo... Net patsai Kukis, tų kalbų beklausydamas, pasiviro ir ėmė manyti, ar ne geriau bū- tų sūnui nesipriešinus.

Toli, sodžiaus galę, suaidė- jo skerdžiaus ragas. Vienas kitas, išgirdęs jį, atsikėlė. — Reikia eiti gyvuliai iš- leisti. Nūnai vaikais nepa- sitikėsi.

— Gal ir namie jų nėra. Atsikėlė ir kiti. — Eisime visi. Pasėdėjo- me, pagulėjome, pasikalbė- jome ir nūdienai pakaks.

— Tai tiesa. Einame, vy- rai. Ir vienas po kito išėjo. Ku- kis dar ilgai sėdėjo vienas ir stengėsi atspėti, ką reiškia Gugio žodžiai. Ar sūnus jį prašė, ar tikrai kažką numa- te, spėja, kas turi atsitikti... — Pagyvensime, pamaty- sime dar, — sumurmėjo sau po nosim, atsikėlė ir nuėjo išleisti gyvulius iš tvartų...

VI. Trijų Karalių diena, pava-

Pittsburgho ir apylinkės naujienos

AR VERTA LAIKYTI?

1943 m., dar karo audroms tebesiaučiant, Pittsburgho lietuvių moterys suprasdamos tragišką karo aukų materialinę padėtį, sukūrė nuo karo nukentėjusiems remti komitetą. Artimo meilės vėdimi Pittsburgho geraširdžiai lietuviams tam reikalui komiteto kasą sudėjo nemažą sumą pinigų. Tačiau kiek teko nugirsti tie pinigai ligšiol kasoje ir guli. Esą komitetas juos parvežęs į Lietuvą,

kai ši bus laisva. Mintis graži, bet ar reali? Juk šandien tūkstančiai lietuvių Europoje, o taip pat šimtai jau čia — JAV kenčia vargą. Jie yra tauta, kuri turės atstatyti Lietuvą. Jei jie žins, kas atstatys mūsų Tėvynę. Taigi ar ne geriau būtų tuos pinigų perduoti BALF-ui, kad šie sunaudotų ne kiek nemokesniam tikslui — tremtinių šalpai.

A. J.

AKTYVĖJA KATALIKIŠKAS VEIKIMAS

Bridgeville, Pa. — Švento Antano parapijoje aktyviai reikiama katalikiškasis veikimas. Tikintieji stropiai atlieka savo pareigas. Tiek 8,00 val. Mišiose, tiek 10,30 sumoje žmonių prisirenka pilna bažnyčia. Visi tikintieji mielai prisideda prie visų parapijos darbų. Ypač pagirtina jaunoji karta, kuri įvertindama savo tėvėlių darbus įkuriant lietuvišką parapiją, uoliai rūpinasi jos išlaikymui. Štai ir ateinantį šeštadienį, gruodžio 10 dieną, 8 val vakare, bridgeville'čiai rengia Tėvų Pamiškonų sutikimo ir susipažinimo vakariene, o gruodžio 18 dieną loteriją, kurioje bus galima laimėti gražų, Jono Stankaus padovanotą, paršiuką. Tiek vakarieneš, tiek loterijos pelnas yra skiriamas parapijos naudai.

kintysis prie bažnyčios durų gali pasiimti laikraštį ar knygele, palikdamas mažą auką. Kun. A. Jurgutis, apsigyvenęs Floridoje, rašo, kad jo sveikata žymiai sustiprėjęs ir jis labai gerai jaučiasi. Kiekvieną rytmetį Miami, šv. Mykolo bažnyčioje, 8,30 val., laikas šv. Mišias, o sekmdieniais ir šventėmis 9, Miami ir apylinkės lietuviams, kurie neturi savo parapijos, džiaugiasi, kad dabar susilaukė lietuvių kunigo, kuris juos galės dvasiniai aptarnauti.

S. P.

Ir Pittsburghiečiai vyks

Kaip matyti į Bridgeville'ės parapijos vakarieneš žada vykti ir nemažas skaičius Pittsburghiečių. Žada būti gražus subuvimas.

PADEKA

Leono Kairio ir Alberto Kairio šeimoms reikiame nuoširdžią padėką už sudarymą mums darbo ir buto garantijų, už malonų ir nuoširdų sutikimą, priėmimą, globą ir padėjimą įsikurti J.A.V.

O. ir V. Sakavičiai
I. ir A. Jasevičiai

IŠ TREMTINIŲ SUSIRINKIMO

Gruodžio 3 d. šv. Kazimiero parapijos mokyklos salėje, South Side įvyko pirmasis Pittsburghe gyvenančių ateitininkų susirinkimas, kuriame dalyvavo gražūs būrelis at-kų draugų ir studentų. Dėl vėlaus laiko ir didelių nuotokių susirinkime negalėjo dalyvauti moksleiviai ateitininkai. Susirinkime trumpai pasitarta svarbesniais klausimais ir nutarta ateinančiam visuotiniam susirinkime išrinkti valdybą, naujose sąlygose įsmeigti savo arklą į katalikišką ir lietuvišką dirvą.

Pittsburgho at-kai įpatin-gai džiaugiasi savo tarpe turėdami paskutinį Nepriklausomaj Lietuvoj Ateitininkų Federacijos Vadą, "pasukti Lietuvos laikrodį šimtą metų pirmyn" šūkie autorių prof. Dr. K. Pakštą. J. E.

Klubą atidarė Valdybos pirm. T. B. Mikalauskas, o ta proga trumpą žodį tarė klubo sumanytojas adv. St. Gabaliauskas, nušviesdamas klubo tikslą ir naudą. Klubas nebus pasipelnymo vieta, bet lietuviškosios kultūros puoselėjimo buveinė, įvilktą į šeimyninio subvimo formas.

Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. M. Kazėnas mielai sutiko šeštadienio vakarais perleisti mokyklos salę klubo reikalams. "Lietuvių Žinios" apsiėmė parūpinti lietuviškos spaudos. Į klubą mielai kviečiami atsilankyti visi tremtiniai ir jų bičiuliai. Jis veiks kiekvieną šeštadienį nuo 7 val. vakaro iki 12 nakties. V. J.

PADEKA

Didžią padėką reikiame p.p. Lilijanai ir Jonui Gailiams, kurie taip širdingai rūpinosi ir visokeriopa padėjo mums esant Pittsburghe.

Taip pat širdingai dėkojame p.p. Bernatoniams ir p.p. Aleliūnams. 1949. XII. 3.

J. V. Aleksandrūnas

3 SHOPPING WEEKS LEFT

BUY CHRISTMAS SEALS!

Pirmasis Pittsburgho ateitininkų susirinkimas

Gruodžio 3 d. vakare šv. Kazimiero parapijos mokyklos salėje, South Side įvyko pirmasis Pittsburghe gyvenančių ateitininkų susirinkimas, kuriame dalyvavo gražūs būrelis at-kų draugų ir studentų. Dėl vėlaus laiko ir didelių nuotokių susirinkime negalėjo dalyvauti moksleiviai ateitininkai. Susirinkime trumpai pasitarta svarbesniais klausimais ir nutarta ateinančiam visuotiniam susirinkime išrinkti valdybą, naujose sąlygose įsmeigti savo arklą į katalikišką ir lietuvišką dirvą.

Pittsburgho at-kai įpatin-gai džiaugiasi savo tarpe turėdami paskutinį Nepriklausomaj Lietuvoj Ateitininkų Federacijos Vadą, "pasukti Lietuvos laikrodį šimtą metų pirmyn" šūkie autorių prof. Dr. K. Pakštą. J. E.

Metinis L.K.F. Federacijos susirinkimas

L.R.K. Federacijos, Pittsburgho apskrities, visuotinis metinis susirinkimas šaukiamas gruodžio 11 d., sekmdienį, 7:30 val. vakare, šv. Kazimiero mokyklos svetainėje, South Side.

Malonėkite dalyvauti visi nariai, nes yra labai svarbių reikalų, kuriais reikės pasitarti, ypač šeimo kvietimu ir naujos valdybos rinkimu.

Sekretorė
Viola Yakštis

Šv. Kazimiero gimnazija pirmąją krepšinio (basketball) sezono savaitę nugalėjo šv. Jurgio gimn. 39 — 23 ir pralošė St. James — 35 — 32.

Rengėjai

AR JAU ĮSTOJAI Į ANSAMBLĮ?

Kai šandien mūsų jaunos sielos apneštos Tėvynės ilgesio dulkėmis, kai pečius spaudžia sunki emigranto dalia, sunku yra atsilaukti prieš milijoninio didmiesčio siūlomą malonų, lengvą, tačiau tokį beprasmingą gyvenimą. Tačiau mes turime atsilaukti! Mūsų kraujo broliai ir sesės tėvai ir močiutės nekantriai laukia mūsų grįžtant į Tėvynę. Ar mes paskėsime pilkam internacionalizme, ar išlaikysime tyra lietuvišką širdį.

Pittsburgho jaunime, argi tu nemylai lietuviškos dalnos? Argi tu nežinai, jog lietuviška dalna nuplūsus nuo Tėvės fabriko dulkes, sustiprins energiją ir viltį, nukels į tolimą tėviškę. Ateik penktadienį 8 val. vakare į Lietuvių Piliiečių klubą ir ten rasi dalelę Lietuvos.

Steigiamas orkestras

Į repeticiją kviečiami atvykti ir visi muzikantai, nes yra mintis steigti savo orkestrą. Kviečiami visi, grojant įvairiais instrumentais prisidėti.

Laiškas Redakcijai

Gerb. p. Redaktorium, mano straipsnelyje, "Ko tuo siekiama" tilpusiame "L.Ž." gruodžio 1 d. laidoje įsivėję nemaloni klaida. Vietoj: Štai "Sandara", turėtų būti štai "Keleivis". Už šią nemaloną klaidą "Sandaros" redakciją ir Tamstą atsiprašau. A. K.

"Kipšas statinėje"

Sausio 8 d., 1950 m., sekmdienio vakare, Lietuvių Piliiečių svetainėje, statoma graži ir juokinga operetė: "Kipšas statinėje". Programa bus įvairi ir įdomi, po kurios seks šokiai iki vėlumos prie gero orkestro.

SOUTH SIDE

Nuoširdūs "Lietuvių Žinių" bičiuliai Stanley Yakštis ir jo žmona Mrs. Viola lapkričio 30 d. minėjo savo dešimties metų vedybinis gyvenimo sukaktį.

Mrs. Viola yra nenuilstanti ir darbšti veikeja įvairiose katalikiškose organizacijose. Dabartiniu metu ji yra L.R. K. Federacijos, Pittsburgho apskrities, sekretorė.

Ji taip pat uoliai remia "Lietuvių Žinias" savo darbu. Kada tik reikalas yra visada mielai pagelbsti, nesigailėdama nei brangaus laiko, nei jėgų.

Šv. Kazimiero parapijoje pereitą sekmdienį lankėsi neseniai iš Europos atvykęs prof. kun. Meškauskas.

South Side Vyčių kuopos metinis susirinkimas ir valdybos rinkimai įvyks gruodžio 8 d.

DU BOIS, PA.

Tremtiniam šelpti Du Bois lietuviams suaukojo: 51 paltą, 24 kostiumus, 115 suknelių, 19 por. mot. batų, 22 megztinius ir t.t. Viso 429 gabalus. Visa supakuota į 24 dėzes, kurios sveria 740 svarų.

Aukojo maždaug 28 šeimos. Kai kurie nesusėję. Reikia manyti, kad jie sušels naujai atvykstančius į Du Bois tremtinius. Pirmųjų tremtinių į Du Bois reikia laukti apie Nauj. Metus.

Juožas Stankevičius, 65 m. amžiaus, mirė lapkričio 15 d. Iš Lietuvos atvykęs 1902 m. tiesiog į Du Bois, Pa.

Pranas Stankevičius, duoboiškis, mirė Etie mieste lapkričio 25 d. Abu palaidoti Du Bois lietuvių kapinėse.

SKAITYKIME
"LIETUVIŲ ŽINIAMS"

"LIETUVIŲ ŽINIŲ" RĖMĖJAI

Stereotipo fondui aukojo:

Mrs. Anna Kukučionis \$1.00

Nuoširdus aciu

ATLIEKAME SPAUDOS DARBUS

"LIETUVIŲ ŽINIŲ" turi prityrusį ir gabų presmaną, kuris atlieka įvairiausių spaudos darbus greitai, tiksliai, gražiai ir pigiai.

Su užsakymais malonėkite kreiptis į administraciją:

2211 Sarah Street, Pittsburgh 3, Pa. arba
telefonu: HE 1-3121.

G. H. SNYDER

JEWELER

Large Selection Bulova, Hamilton & Elgin Watches

CHOOSE THAT DIAMOND RING

from Snyders

EASY TERMS CAN BE ARRANGED

1926. Carson Street S. S., Pittsburgh, Pa.

Phone: HE. 1-1593

"OVER 50 YEARS OF HONEST VALUTES"

JOHN'S MEAT MARKET

JOHN GREBLIUNAS, Savininkas

A FINE SELECTION OF HIGH QUALITY FRESH MEATS IS PARTICULARLY HANDLED

Homestead 1-2589

1601 McClure Street

Homestead, Pa.

C. K. PIKIEL

General Insurance

Notary Public

Marriage Licenses

Auto Licenses

Business Broker

WE SPECIALIZE IN TAVERNS

121 So. 22nd St. - Pittsburgh 3, Pa.

S. S., PITTSBURGH, PA.

Phone EVerglade 1-2300

Phone Homestead 3169 Night Service HO. 5575-R

HOMESTEAD MAYTAG STORE

ALL MAKES OF WASHERS AND VACUUM SWEEPERS Motors - Radios - Refrigerators - Belts and Brushes To Fit All Motors

PARTS and REPAIRS—ALL WORK GUARANTEED

602 Amity Street Homestead, Pa.

KRAUS

THE JEWELER

V. J. KRAUZLYS, Savininkas

1816 Carson Street

PITTSBURGH 3, PA.

EVerglade 4850

Iron City Clock Hospital

JOHN KAMARAUSKAS

Lietuvis Lalkrodininkas

—Expert Repairers—

CLOCKS—WATCHES—JEWELRY

2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

Tel.: AT. 7399

Phone, FEderal 1622

HASER

Funeral Home

AMBULANCE SERVICE

Mes-esame dėkingi už jūsų biznį

512 Chartiers Avenue
McKEES ROCKS, PA.

Atvykę į South Side—

Visuomet atsilankykite į

FLORENT RODGERS CAFE

136 South 21st Street - Pittsburgh 3, Pa.

Malonesnės vietos niekur nėra. Turime lengvų užkandžių ir visokių gėrimų.

A. L. WENSLOVAS

LIETUVIS GRABORIUS

LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Nauja moderniška koplyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į n.us turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą

Tel. HEmlack 1-0203

2128 Carson Street S. S., Pittsburgh, Pa.

Prof. K. PAKŠTAS

Lietuvių tautos potencialo išlaikymas

KUO MŪS MAŽIAU GYVŲ IR LAISVŲ, TUO ŠVIESIAU IR KAITRIAU TURI DEGTI MŪSŲ DVASINIAI ŠVYTURIAI

5. Pirmiausias dėmesis jaunajai kartai

Su keliomis pertraukomis net 23 metus išgyvenau tolimuose užsieniuose. Nuo pat savo klajonių pradžios atydziai stebėjau įvairių tautų nutautėjimo procesą. Man buvo labai įdomu stebėti, kaip per 35 ar 40 metų 8 milijonai vokiečių nuskendo anglo — amerikiečių milžiniškame konglomerate, kaip 6 milijonai lenkų džiūsta ir nustoja kultūrinio gyvenimo. Teko pabuvoti ir laisvųjų rusų subuvimuose: jų gausi inteligentija blaškosi po svetimus kraštus jau 30 metų: jų subuvimuose jaunimo kaip ir nebėra, nes jį nusinešė svetima didžios realybės banga. Pranašų baises to jaunimo nepasiekia. Mišrios vedybos sugrauzia paskutinius jų likučius.

Mačiau jau truputį mažų lietuviukų, kurie atsivežė Amerikon vokišką kalbą, gi savos kalbos beveik nieko. Jie dabar trumpiausiu laiku pramoko angliškai ir lietuviškai nebekalba. Žinoma, tai dar tik maža išimtis, bet

toji išimtis ateityje rodytų skubios tendencijos tapti daugumai pritaikoma taisykle. Tad, susimildami, gelbėkime vaikų lietuviybę! Lietuviškų mokyklų svetur beveik nėra: dažnai vietas įstatymai nepripažįsta mokyklinės laisvės, o kai kur patiems lietuviams pristinga kultūrinės drašos ar net susipratimo gelbėti savo didžiausias vertybes. Bet girtėvų švelnus ir tvirtas nusistatymas mokyti savo vaikus lietuviškai kalbėti ir skaityti, nevertoti jiems girdint žargonu ir barbarizmų turės lemiamos reikšmės vaikų lietuviybei.

Dar sunkiau bus sulaukyti svetur subrendusį jaunimą nuo mišrių vedybų. Mišrios vedybos nepriklausomoje Lietuvoje mums nebuvo pavojingos: lietuviškosios kultūros žiedai ir šiluma jau pajėgdavo sužavėti, patraukti simpatijas prie lietuviybės. Ten, mažoje erdvėje lietuvių kultūros šviesa buvo jau žymiai stipresnė už paskirus

svetimus spindulius. Svetur gi bus atbulai. Didžioji žmonių masė, skubūs ir svarbūs materialiniai reikalai, kaip dideli kalnai užgrius lietuviškas krūtines, tirpdins lietuvišką tautinį potencialą.

6. Lietuviybę paverskim sava religija

Materializmas nepakeliui mažosioms tautoms, nes jėse tikrai nedaug tos materijos ir masės. Gyvas, jautrus ir karingas dvasingumas, pinigų ir materijos pakinkymas didžiam lietuvių dvasiniam žygiui gali išgelbėti tautos likučius. Tad reikia į visus dorus lietuviybės darbus ir reikalus žiūrėti giles religinės pareigos akimis. Iš-eivioj tik tie išliks lietuviams ir lemiamai paveiks į savo vaikus bei savą visuomenę, kurie neatsisakys dvasinio karingumo. Dvasinis nusistatymas likti uoliais lietuviams juk nėra akimirksnys, bet yra nuolatinis, nepermaldujamas ir niekad nepaliaujas pasipriešinimas

tiems milijonams įvairiausių poveikių, kurie taiko užpūsti mūsų amžinąją ugnį, gerojo Dievulio įdiegtą mūsų sielose ir nuskaidrintą lietuviškoms spalvomis. Šitas lietuviškas religingumas, suprantama, nėra priešingas nei vienai Lietuvoje žinomai krikščioniškai religijai. Lietuviškasis religingumas turėtų ypatingu būdu suintensyvinti tą dalį krikščioniškosios religijos, kur kalbama apie artimo meilę. Šioji meilė (caritas) turi būti nukreipta į tą vietą, kur jos labiausia reikalinga, kur teisingumas labiausia kenčia. O tai bus Lietuva ir lietuviai. Tai labiausia pasaulio teisingumo užmiršta tauta, didžiųjų tautų nesuprasta, nevertinta ir apvogta, apiplėšta. Jei žiauriųjų žmonių neapykanta labiausia nukreipta prieš lietuvių kalbą, prieš jų laisvą kūrybą, prieš jų kultūrinę institucijas, tai visų lietuvių koncentruotas rūpestingumas ir meilė kaip tik ir privalo organizuotai ir meilingai gelbėti tas mūsų tautines savybes.

Tik tos visuomenės grupės gyvens, kurios pajėgs augti; kuriose senas kartas gausiai pakels jaunosios kartos.

Pastoviai augti, plėtotis ir ūgdyti dideles kultūrinės vertybes galės tik tos lietuvių tautos dalys, kurios turės po savo kojomis nuosavių žemes sklypą, pasventintą lietuvių kūrybinės dvasios, o tai bus tik pati Lietuva ir tie spėjami žemės sklypeliai, kurie bus lietuvių žemdirbių kompaktiniai užkolonizuoti ir suteiks tai žemei lietuvišką žemės vardyną ir kur lietuvių jaunimas svetimos kalbos beveik negirdės. (Bus daugiau)

CLEVELANDO ŽINIOS

VYČIŲ SUSIRINKIMAS

Gruodžio 13 d. 8 val. vak. Liet. Svet. L. Vyčių 25-ta kuopa turės savo priešmetinį susirinkimą. Vyčių nariai šiuo susirinkimu turėtų susidomėti, nes jame bus perrinktas kitiems metams kuopos vairas — valdyba, nuo kurios pareis kuopos gyvennis ar menkesnis veikimas.

Šių metų kuopos gyvumas buvo pažymėtinas. Gal dėl to, kad kuopos veikime daug pasišventusiai darbuos: p. N. Aranskienė, M. Susin — (Sužinskienė) ir jos dukrelės, broliai Braziai, kuopos pirm. J. Baltrus, P. Kunsaitis, A. Palšis; jaunasis Kuni-giškis ir dar keletas jaunuoliu. Tik gaila, kad Clevelando lietuviai, ypatingai vėliausiai atvažiavę, vyčių veikimu mažai teisingdomauja, nors Vyčių organizacija yra Amerikos lietuvių dvasios ir gyvybės palaikytoja.

"CARD PARTY"

Gruodžio 3 d., Liet. Svet. L. Kat. Kul. Draugija buvo surengusi "card party". Žmonių buvo atsilankę vidutiniškai. Visi turėjo gerą ir linksmą laiką ir kartu laimėjo daug dovanų. Išymiausia dovaną laimėjo P. Gailūnas.

Parngimu daugiausiai rūpinosi: A. Bacevičius, dr. jos pirm., V. Navardauskas, V. Vaitėnas ir jų pagelminės. Ši draugija yra daug sušelpusi lietuvių pabėgėlių Vokietijoje.

"Šventoji naktis" jau nebetoli

P-lės Šv. N. Pagalbos parapijos choras, vadovaujamas parap. varg. p. R. Bra-zaitienės, daro paskutinius pasiruošimus gruodžio 11 d. 7.00 val. vak. Lietuvių Sve-tainėje įvykstančiam "Šven-tosios Nakties" operetės spektakliui.

Vyriausiuose vaidmenyse bus: P. Neimanas, Ivanaus-nas, V. Jurgelis, P. Gailūnas, V. Juodis, M. Derenčiūtė, Ed. Adomaitis ir J. Sadauskas. Clevelando visuomenė kvie-čiama būtina į spektaklį at-silankyti.

Praturtino parapiją

Šv. Jurgio parapijos baza-ras davė net 4000 dolerių pel-no. Parapijos kunigai nuo-širdžiai dėkoja visiems biz-nieriams už aukas ir darbi- rinkams bei komitetui už pravedimą. Daug žmonių laimėjo puikių dovanų. Lai-mėtojų tarpe yra ir sol. Va-cys Jurgelis.

NEPAMIRŠKIME

Clevelando lietuviai, "Lietuvių Žinių" skaitytojai, per-sižiūrėkime ar nesame skol-ingi šiam laikraščiu. Jei taip, tai prie pirmos progos pasiūskime "trirublių". Pasi- stenkim taip pat šį laikraštį dar plačiau paskleisti savo tautiečių tarpe. Būkime jo bendradarbiais, ypač rėmė-jais ir platintojais.

Senelis

ALT skyriaus susirinkimas

AIT skyriaus susirinkimas įvyko Šv. Jurgio parapijos mokykloje. Sverbiausią pro-gramos dalį sudarė praneši-mai iš Visuotino Amerikos Lietuvių Kongreso. Prane-šimus padarė P. Glugodienė ir P. Štaupienė. Ta proga apie kongresą pora žodžių pasakė ir Salaševičienė. Pra-nešimai buvo išklausti su dideliu susikomėjimu. Sky-rius kongresui aukojo \$50, asmeniškai: Štaupienė \$20, ir Glugodienė \$10,—.

Buvo sutarta surengti va-sario 16 d. minėjimą ir val-dybai pavesta iš anksto tuo reikalu rūpintis.

ALT skyriaus susirinki-mas gruodžio mėn. neįvyks. Kitas susirinkimas bus sau-sio mėn. pirmą ketvirtadienį. Visų organizacijų atstovai seni ar nauji išrinkti pra-šomi dalyvauti.

Radijo valandos koncertas

Radijo valandos grupė gruodžio 18 d. 4 val. po pietų rengia koncertą, kuris įvyks Public Auditorium, Little Theater salėje. Prograntoje dalyvaus tremtiniai menin-kai: Juzė Krikštolaitytė,

Stasys Baranauskas, Vladas Jakubėnas ir pianistė Birutė Smetonienė. Radijo progra-ma, vedama J. P. Nasvyčio transliuojama kiekvieną penktadienį nuo 7.00 iki 7.30 val. vakare.

Filma apie šventojo gyvenimą

Šv. Vardo draugija pereitą sekmadienį vaikams ir suau-gusiems parodė adventui pritaikintą filmą iš Šv. Jono Pamačeno gyvenimo.

Šalpos Fondo skyriaus susirinkimas

Šalpos fondo 38-to sky-riaus susirinkimas įvyko lapkričio 29 d. Šv. Jurgio pa-rap. mokykloje. Buvo pada-rytas pranešimas apie ben-drą 3-jų skyrių vakarą, įvy-kusį XI. 23 d. Komisija pra-nešė, jog pelno gauta \$135.19.

Raštininkė pranešė, jog kortavimo vakaro pelnas — \$43.60 pasiūsti Centruui. Kilo taip pat sumanymas suruošti kokį didesnį paren-gimą, kartu su Taryba.

Koresp.

Mrs. M. Sankalienė nuo Thames gatves, kuri tūlas laikas buvo susirgusi dabar jau pasveiko ir neblogoje nuotaiškoje darbuojasi nau-jakurių tarpe...

SKAITYKIME "LIETUVIŲ ŽINIAS"

MULIOLIS INSURANCE and REAL ESTATE

6606 Superior Avenue CLEVELAND, OHIO

NAMŲ APŠILDYMAS DABAR yra patogiausias laikas apšildinti namų apšildytuvu. Mes parduodame ir įrengiame automatiškus modernius Gas-o Furnasus, įdedame automatiškus Barber Burnerius į angliais kūrenamus furnesius ir įvedame automatiškus dujų vandenio šildytuvus tankus. TRI-VET APPLIANCE SERVICE Gas and Electrical Appliances Frank M. Orpse-Urbšaitis, Ved. 6921 Wade Park Avenue Tel. UT. 1-2750 Naktis ir sekmadieniais PO. 9548

RECEPTAI GREITAI IŠPILDOMI Mūsų registruoti vaistininkai išpildys jūsų receptus greitai ir tinkamai. Jūs galite būti tikri gerai vaistais, puikiais patarimais ir malonių patarnavimų mūsų krautuvių. TOEDTMAN & FOLLIS Tarnyboje visuomet registruoti vaistininkai 6411 Superior cor. 65th St. Cleveland, Ohio

DELLA E. JAKUBS LITHUANIAN FUNERAL HOME (Jakubauskienė—Laisnuota Laidotuvių Direktorė) Vistems lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dykai Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manes apturėsite teisingą patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, greitas ir gerensis už kity patarnavimas. Vėžimai ligonių pervežimai ir iš ligon-bučių. Kainos sąžiningiausios; žemiausia kaina už palaidojimą, sulig jūsų pasirinkimo. Telefonuokit: ENdicott 1763 6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio

P. J. KERSIS 609 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAain 1773 Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pa-salniuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už pigiausia kainą. Taipgi įvairios apdrauos (insurance) reikaluose gausit geriausį patarnavimą. Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgėjo. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama Kada gaisras sugadina ar apdegina tarnstų namą ar torničius dėl pilno jų apkalvimo kreipkitės telefonu ar asmeniškai

CLEVELAND, OHIO LIETUVIŲ BANKINĖ ĮSTAIGA yra su daug metų patyrimo biznyje, patogi ir pelninga įstaiga dėl taupymo ir paskolų ant pirmų mortgage. Taupymas yra po Federal Insurance Corp. Valdžios apsaugos užtikrinimas. THE SUPERIOR SAVINGS and LOAN ASS'N 6712 Superior Avenue—HE. 2498

Mes duodam ir mainom pagražinimo ženklelius MAY KOMPANIJOS SKLEPE PARDAVIMAI! 4800 ĮVAIRIOS SPALVOS BUVO \$2.59 VERTĖS MARŠKINIŲ VYRIŠKŲ ŽIEMINIŲ \$1.88 MELYNI IR RUDI 7 UNCIJŲ SVORIO PILNAI SUSITRAUKĖ DAUGIAUSIA TRAUKSIS 1% Ši yra geriausia proga dėl dovanų per visus mė-tus. 7-nių uncijų pilnai susitraukę žieminiai marškiniai darbui, sportui, spalvuotais dryžiais, kuriuos visi vyrai tikrai mėgsta. Su dviem kišenėmis ant krūtines ir užtektinai ilgi. Pirkite tik reikiamo dydžio, nes jie nesusitrauks dau-giau 1%. Dydis nuo 14,5 iki 17. Rasite vyriškų rūbų sekcijos sklepe. Išpardavimas nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakare. Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais.

LIETUVIŲ ŽINIOS

EMIGRACIJOS KRYŽKELĖSE

SVARBŪS PASITARIMAI DP REIKALAIS EUROPOJE. — JAU IŠDUOTA 170.000 VIZŲ. — ŪKININKAI SU NEVARDINĖMIS GARANTIJOMIS ATVĖKS TIK PAVASARĮ. — SPAUS EMIGRACIJĄ ATIDEDANČIUS. — NARPIOS SŪLAIKYTŲJŲ BYLAS.

Per 1949 metų spalio mėnesį įvyko eilė svarbių susirinkimų: Genevoj IRO Tarybos atstovų suvažiavimas, Frankfurte, Vokietijoje, DP komisijos emigracijai šalpai dirbančiųjų pareigūnų susirinkimas ir visa eilė pasitarimų Frankfurte bei Muenchene. Genevoj dalyvavo poros dešimčių valstybių atstovai ir tremtinių išlaikymu, emigracija ir jos likimu interesuotų įstaigų pareigūnai. Lietuvių reikalams ginti dalyvavo BALF-o Igaliojimo Šveicarijai Stepas Garbaciauskas, Liet. R. Kr. Pirmininkas Dr. D. Jasaitis iš Rautlingeno, Vokietijoje ir BALF-o Atstovas Jonas Valaitis.

DP Komisijos susauktam susirinkime Frankfurte dalyvavo iš Washingtono atvykęs DP Komisijos Atstovas Ugo Carusi, IRO valdininkai, CIC karininkai, emigracijos įstaigų vedėjai bei tremtinių likimu susirūpinę pareigūnai. Susirinkimui vadovavo pats DP Komisijos atstovas Jonas Valaitis. Kadangi dalyvavo visų emigracijai talkininkaujančių įstaigų vedėjai ir jų pagelbininkai, išsiaiškinta daugelis emigracijai padedančių ir kliudančių priežasčių ir aplinkybių. Trumpai suglaudus iš visų susirinkimų ir pasiinformavimų rasti bei žodžių lapkričio mėn. 1 dieną emigracijos reikalai į JAV štai kaip atrodo.

Iki 1949 metų lapkričio mėn. 1 d. viso vizų į JAV išduota 160,896. Per spalio mėnesį išduota 12,000 vizų ir po tiek pat numatoma išduoti lapkričio ir gruodžio mėnesiais.

Apie naujo emigracijos įstatymo pravedimą visuose susirinkimuose ir bendrai Europoj labai daug kalbama. Tačiau ar jis bus priimtas ir kurių kategorijų asmenis jis lies, tikslių žinių dar neturima. Pagal dabartinį įstatymą paskutinė viza bus išduota 1950 metais birželio mėn. 30 dieną.

Pagal nevardines garantijas gavę vizas į JAV-bes ūkio darbams ūkininkai bus su-

ralization Istaiga, atrodo, pagaliau sutiks tam tikrą skaičių savo inspektorių perduoti ir juos paskirstyti po pereinamas stovyklas. Dabar Amerikos Emigracijos Inspektorių turim tik Grohn stovykloj prie Bremeno. Grohn stovykloj sulaukysieji sugrupuojami į 20-tį kategorijų. Iš 2100 sulaukytų tik aštuoni gražinti. Sulaukymo priežasčių buvo įvairių: 17-ka buvo pasiūsti be vizų, 11-ka sulaukyta dėl sveikatos, 72 laukia atvykstant kitų šeimos narių, 550 ukrainiečių persiūsti į Dilmhorst stovyklą laukti kol jie bus paruošti išvykimui ir 380 katalikų vykusiu be organizacijos pagalbos.

DP Komisijos pirmininkas Carusi pareiškė, kad emigracijai dirbančios įstaigos šiandien sekamos viso pasaulio. Ypač į jas atkreiptos visų DP akys. Dėl to reikiama daug kritikos ir pageidavimų: "Bet dėl to mes turim tik džiaugtis, nes dirbame plačiosios visuomenės dėmesio vertą darbą. Kadangi daugumas emigr. įstaigų žmonės yra ir šalpos dirbininkai, yra manoma, kad ir emigraciją mes žiūrime prišilaikydami dėsnio visomis priemonėmis ir visais būdais tremtinius gelbėti. Dėl tos priežasties kai kas gali galvoti, kad emigracijai talkininkaujančių įstaigų pareigūnai gelbsti ir tiems, kuriems ir nereikėtų padėti. Bet kai visi elgsis pagal įstatymus, juos gerbs ir jų prišilaikys, tada pagrindas, bet kokiems užmetimams savaimė atpuls. Tiek šalpa — ši milžiniška emigrac. problema, tiek demoralizuota pasaulio ne visada pagrįsta kritika, vienų kitais nepasitikėjimas yra nelemtojo karo padaras ir mūsų visų baisiai sunki užduotis yra tuos laikus pergyventi ir visus sunkumus nugalėti". Tokiais žodžiais baigė DP Komisijos sauktam susirinkimaj Pirmininkas Carusi.

Jonas Valaitis BALF Atstovas Europoje

Daug kas mano, kad jų vaikams anksčiau išvykus į Kanadą, o tėvams dabar išvykstant į JAV, bus galima lengvai vieniems pas kitus persikraustyti. Patartina sąvės neapgaudinėti, nes jie negreit turės galimybės vieni pas kitus nuvykti kartu apsigyventi.

Mūsų ilgai pageidautas ir reikalaujamas tremtiniams palengvinimas, atrodo susilauks rezultatų: į Grohn, prie Bremeno, stovyklą bus pasiunčiama daugiau įvairių pareigūnų užkliuvusioms byloms išnarplioti. American Emigration and Natu-

ralization Istaiga, atrodo, pagaliau sutiks tam tikrą skaičių savo inspektorių perduoti ir juos paskirstyti po pereinamas stovyklas. Dabar Amerikos Emigracijos Inspektorių turim tik Grohn stovykloj prie Bremeno. Grohn stovykloj sulaukysieji sugrupuojami į 20-tį kategorijų. Iš 2100 sulaukytų tik aštuoni gražinti. Sulaukymo priežasčių buvo įvairių: 17-ka buvo pasiūsti be vizų, 11-ka sulaukyta dėl sveikatos, 72 laukia atvykstant kitų šeimos narių, 550 ukrainiečių persiūsti į Dilmhorst stovyklą laukti kol jie bus paruošti išvykimui ir 380 katalikų vykusiu be organizacijos pagalbos.

DP Komisijos pirmininkas Carusi pareiškė, kad emigracijai dirbančios įstaigos šiandien sekamos viso pasaulio. Ypač į jas atkreiptos visų DP akys. Dėl to reikiama daug kritikos ir pageidavimų: "Bet dėl to mes turim tik džiaugtis, nes dirbame plačiosios visuomenės dėmesio vertą darbą. Kadangi daugumas emigr. įstaigų žmonės yra ir šalpos dirbininkai, yra manoma, kad ir emigraciją mes žiūrime prišilaikydami dėsnio visomis priemonėmis ir visais būdais tremtinius gelbėti. Dėl tos priežasties kai kas gali galvoti, kad emigracijai talkininkaujančių įstaigų pareigūnai gelbsti ir tiems, kuriems ir nereikėtų padėti. Bet kai visi elgsis pagal įstatymus, juos gerbs ir jų prišilaikys, tada pagrindas, bet kokiems užmetimams savaimė atpuls. Tiek šalpa — ši milžiniška emigrac. problema, tiek demoralizuota pasaulio ne visada pagrįsta kritika, vienų kitais nepasitikėjimas yra nelemtojo karo padaras ir mūsų visų baisiai sunki užduotis yra tuos laikus pergyventi ir visus sunkumus nugalėti". Tokiais žodžiais baigė DP Komisijos sauktam susirinkimaj Pirmininkas Carusi.

Jonas Valaitis BALF Atstovas Europoje

Daug kas mano, kad jų vaikams anksčiau išvykus į Kanadą, o tėvams dabar išvykstant į JAV, bus galima lengvai vieniems pas kitus persikraustyti. Patartina sąvės neapgaudinėti, nes jie negreit turės galimybės vieni pas kitus nuvykti kartu apsigyventi.

Mūsų ilgai pageidautas ir reikalaujamas tremtiniams palengvinimas, atrodo susilauks rezultatų: į Grohn, prie Bremeno, stovyklą bus pasiunčiama daugiau įvairių pareigūnų užkliuvusioms byloms išnarplioti. American Emigration and Natu-

AMERICAN LEGION UŽ VIENINGĄ FRONTĄ, KOVOJANTĮ PRIES KOMUNISTUS

American Legion organizuoja patriotines, religines, civilines, darbo ir industrijos draugijas kovai prieš komunistus. Iniciatorius George N. Craig pareiškė: "Mes tikime, kad vis tie, kurie galvoja sekinti amerikonių idealus, sudarys tvirtą frontą prieš komunistų doktrinos plitimą Amerikoje."

Jis apgailestavo amerikonių apsilėidimą prieš komunistinį pavojų, kuris vis daugiau išigali. Taip pat pareiškė, kad ir socializmas tiesia ranką komunizmui.

Amerikos Legiono komentantas Craig tarp kitko pareiškė: "Mes privalome apginti mūsų laisvės ir demokratijos idealus, kurie Ameriką padarė galingiausią, turtingiausią ir laimingiausią pasaulio tautą".

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS NARIAI IR VYKD. ORGANAI

- Visuotinis Amerikos Lietuvių Kongresas įvyks š. m. lapkričio 4 ir 5 d. d. New Yorke. Išrinko į naująją Amerikos Lietuvių Tarybą šios Nominacijų Komisijos pasiūlytus asmenis:
- V. G. Abraitis, Richmond Hill, N.Y.
- Kun. I. Albavičius, Cicero, Ill.
- A. J. Aleksis, Waterbury, Conn.
- J. Arlauskas, Dorchester, Mass.
- St. F. Bakanas, Bridgeville, Pa.
- Prel. J. Balkūnas, Maspeth, N.Y.
- J. Buivydas, Maspeth, N.Y.
- Dr. M. J. Colney, Waterbury, Conn.
- P. P. Dargis, Pittsburgh, Pa.
- A. Devenienė, Watertown, Conn.
- St. Gegužis, Mahanoy City, Pa.
- J. Ginkus, Brooklyn, N.Y.
- J. Glaveskas, Brooklyn, N.Y.
- Dr. P. Grigaitis, Chicago, Ill.
- Adv. J. J. Grigalius, Boston, Mass.
- Kun. Pr. Juras, Lawrence, Mass.
- K. Jurgelūnas, Brockton, Mass.
- V. T. Kvetkas, Wilkes Barre, Pa.
- J. B. Laučka, Jamaica, N.Y.
- Adv. F. F. Laukaitis, Baltimore, Md.
- Tomas Matas, Waterbury, Conn.
- St. Michelsonas, Boston, Mass.

- Dr. A. Montvidas, Chicago, Ill.
- Adv. A. A. Ollis, Chicago, Ill.
- Dr. J. Pajaujis, Brooklyn, N.Y.
- E. Paurazienė, Detroit, Mich.
- St. Pieža, Chicago, Ill.
- P. Pivaronas, Pittsburgh, Pa.
- V. Rastenis, Cleveland, Ohio.
- L. Simutis, Chicago, Ill.
- J. Tysliava, Brooklyn, N.Y.
- A. S. Trečiokas, Newark, N.J.
- M. Vaidyla, Chicago, Ill.
- Dr. M. J. Vinikas, New York, N.Y.
- Sie nariai iš savo tarpo išrinko ALT V-ą ir Vykdomąjį Komitetą šios sudėties: L. Simutis — pirm., A. A. Ollis — vicepirm., Dr. P. Grigaitis — sekr., M. Vaidyla — išd. (Vykd. Komitetas): V. G. Abraitis, J. J. Grigalius, J. B. Laučka, W. F. Laukaitis — vicepirmininkai; J. Buivydas, V. T. Kvetkas, A. S. Trečiokas ir Dr. M. J. Vinikas — išdo globėjai.
- ALT oficalus adresas yra: Lithuanian American Council, Inc., 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill., tel.: CAnal 6-8500.

ALT Sekretoriatas

PERSPĖJA AMERIKIEČIUS SAUGOTIS KOMUNIZMO

KOMUNISTUS BUS SUNKIAU NUGALĖTI KAIP NACIUS. — JEI ĮVYKTŲ KARAS SU RUSIJA JAV KOMUNISTAI SABOTUOTŲ VYRIAUSYBĖ

Washingtonas. — Kongreso bibliotekos civiliniams reikalingas biuletenis išsidėjo straipsnį, kuriame išpėjama vyriausybė, jog karo su Rusija atveju Amerikos komunistai būtų sumobilizuoti sabotuoti ją. Toliau rašoma, jog nacių sutramdytas pereito karo metu neturi būti pagrindas optimistinėms mintims. Biuletenyje sakoma, jog nacių skaičius buvo menkas, jų suradimas lengvas ir veikimas silpnas palyginti su disciplinuota armija komunistų, daugiausia JAV piliečių, kurie būsimo

karo atveju spėjama veiks prieš tautą.

Bitletenyje taip pat rašoma, jog karo atveju, kariškių nuomone, komunistai kariuomenėje stengsis palaužti karių norą kovoti; įšimaisė į darbininkų sąjungas trugdydys karo pramonei, o dirbdami prie svarbiųjų tiltų, tunelių, kelių ir geležinkelių sabotuos pramonės gaminių judėjimą.

Žaibai prieš "raudo-nąjį dekaną"

Anglai giliai supykę ant Dr. Hewlett Johnson, "raudo-nojo Canterbury dekanas", Stalino garbintojo. Anglikonų Bažnyčia norėtų jį nušalinti, bet negali, nes anglikonų dekanas nepajudina-mas.

Jis yra 75 metų amžiaus, wiskey mėgėjas ir aršus katalikų priešas. Jam "pažadėtoji žemė" yra Rusija. "Komunija ir komunizmas — jis sako — yra realybėje tas pats žodiš". Matyt, seka mokytoją G. B. Shaw, tik skirtumas, kad šis juokus daro, o raudonasis dekanas piktžodžiauja šventvagiškai, pažemindamas save ir anglikonus.

Kinijoj skautai uždaryti

Hong Kong. — Kinijos komunistai uždraudė skautų sąjūdį, esą, jie "tarnauja fašizmui ir imperializmui".

AKTUALIAISIAIS KLAUSIMAIS

Vilniaus universitetas Lenkijoje?

Pavarčius "The World Almanac 1949 and book of fact", išleista "The New York World-Telegram", 526 puslapyje randame informaciją ir apie Lietuvą. Net Lietuvos sostinė pažymėta ne Kaunas, kaip lenkai norėtų, bet tiesiog — Vilnius (Vilna), kai iš tikrųjų ir yra.

Informacijoje apie SSSR, randame Lietuvos TSR. Taip pat trumpai, bet objektyviai nušviesta kaip į Sovietų Sąjungoje atsirado ir, kad jos sostinė Vilnius (541 psl.).

Apie Lenkiją informojama kiek plačiau, išsamiau ir tai, gal, natūralu, nes su ja yra susijusių daug pasaulinių įvykių, ypatingai paskutiniame dešimtmetyje. Be to, didesnė valstybė, gausesnė tauta, didesnė jėga, kuri eventualiai gali efektyviau pasireikšti, negu mažosios valstybės ar tautos (pav. Lietuva ar lietuviai), bet neaišku, kodėl Vilniaus universitetas priskirtas Lenkijai (534 psl.)? Jeigu jis būtų jungtas į SSSR švietimo įstaigų tinklą, neką galima būtų sakyti, nes šiuo metu mažai ten lietuviškumo yra, bet ir tai daugumoje, reikia galvoti, mokosi dabartinės Lietuvos gyventojai; tad vistiek Lietuvos, o ne Lenkijos universitetas. Net didelis klausimas iš viso ar ten mokosi bent vienas Lenkijos pilietis. Bet jei ir mokytųsi, vistiek ne Lenkijos universitetas.

Gal ši klaida padaryta pasirėmus Tautų Sąjungos 1923 m. kovo mėn. 15 d. sprendimo, kuriuo Vilniaus kraštas buvo pripažintas Lenkijai. Bet juk Lietuva niekad to sprendimo nepripažino ir nepripažįsta? Pagaliau ir tas sprendimas jau negalioja ir negali galioti, nes 1920. X. 8. gen. Želigowski'o smurtas anuluotas 1939. IX. 1-18 rudojo nacionalizmo ir raudonojo komunizmo smurtu. To dar negana: 1945 m. vasario mėn. 11 d. Jaltos konferencijoje nustatytos naujos, visai natūralios, rytų Lenkijos sienos. Lenkija su šiuo karo nugalėtasis, bet kaip nugalėtojas, tad kaip Vilniaus universitetas gali būti Lenkijos švietimo įstaiga? Reikiama, 1949 metų faktų knygoje įrašyta fikcija.

Atrodo, kad mūsų atitinkamos įstaigos turėtų į šią klaidą atkreipti dėmesį ir paprašyti almanachų ar faktų knygų leidėjų 1950 metų laidose šios klaidos nedaryti.

B. Pu-gis

ATVYKO TREMTINIAI

- 1949 m. gruodžio 2 d., laivu "GENERAL MUIR" į Bostoną atvyko šie lietuviai tremtiniai:
- Ambrozevičius, Andrius, Ona, Virginija.
- Augaitienė, Agota, 117 Fernon St., Philadelphia, Pa.
- Bacevičius, Agnė, Antanas, 27 Belmont Ave., Stoughton, Mass.
- Balvočius, Liudas, Zefirina, Ilona, 1640 Columbia Rd., So Boston 27, Mass.
- Bartkus, Aurelija, Eugenija, 10512 S. Indiana Ave., Chicago 28, Ill.
- Benckas, Vladas, 112 Webster Ave., Cambridge, Mass.
- Blazaitis, Vincas, 1587 Northern Blvd., Manhasset, L.I., N.Y.
- Baublys, Jonas, 43 W. Baldwin, P.O. Box 2, Jackson, Mich.
- Brazauskas, Pijus, 925 Nathaniel Rd., Cleveland, Ohio.
- Bružis, Greta, Grenora, N. D.
- Cesnavičius, Vladas, Chazy, N.Y.
- Dobiliauskas, Kazys, Bronė, Vladas, Jonas, 805 Connecticut St., Gary, Ind.
- Gintautas, Antanas, Antanina, Antanas, 248 Cherry St., Waterbury, Conn.
- Gudavičius, Juozas, Elena, Box 236, Bloomfield Hills, Mich.
- Hernaitė, Gertruda, 504 8th St., N. E., Washington 2, D. C.
- Jonušis, Leonas, Regina, 309 7th St., Brooklyn, N. Y.
- Juozevičius, Juozas, 3249 S. Morgan St., Chicago 8, Ill.
- Jutas, Juozas, 6435 S. Wood St., Chicago 36, Ill.
- Kalvaitienė, Ona, 235-A 5th St., So. Boston, Mass.
- Katelis, Bronė, Janina, Chezy, N. Y.
- Kazlauskas, Antanas, Marcelė, 7015 Whitney Ave., Cleveland 3, Ohio.
- Kavarskytė, Kazė, 28103 Bredow Rd., Romulus, Mich.
- Kerplienė, Barbara, 3505 N. Cicero Ave., Chicago, Ill.
- Klemejerytė, Halina, 347 E. 195th St., New York, N. Y.
- Krisčiunevičius, Viktoras, Katerina, 6700 Woodmont Ave., Detroit 10, Mich.
- Kulys, Bronislavas, Sofija, Regina, 88-21 138th St., Jamaica, L.I., N. Y.
- Kunskaitė, Natalija, 300 Lafayette St., Tamaqua, Pa.
- Kurpis, Petras, Ona, Petras, 109 Ames St., Brockton, Mass.
- Kirstukas, Juozas, 2540 W. Pratt St., Baltimore 23, Md.
- Kupeckevičius, Adomas, Felicija, Vytautas, 6829 S. Talman Ave., Chi-
- Laikinas, Aleksandras, Kazimiera, Juratė, 507 Deeds Ave., Dayton 4, Ohio.
- Laugalis, Vytautas, Jadvyga, Robertas, 147-06 41st Ave., Flushing, N. Y.
- Laukaitis, Andrius, Elena, 786 Macon St., Brooklyn, N. Y.
- Leškys, Mečišlovas, Stefania, 3352 U St., Omaha, Nebr.
- Litukevičius, Otonas, Teresė, Aldona, Algirdas, 701 E. 2nd St., So. Boston, Mass.
- Lukoševičiūtė, Konstancija, 107 Sayre St., Elizabeth, N. J.
- Melsbakas, Stasys, Marija, Česlovas, Rimantas, Eduardas, Grand River Farm Rd., Austintown, Ohio
- Meškauskas, J., 105 Main St., Athol, Mass.
- Michelevičius, Bronius, Aldona, Astra.
- Micuta, Domas, Teresė, Birutė, Juratė, 399 S. 4th St., Brooklyn 11 N. Y.
- Nezdinskas, Martynas, 797 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y.
- Olšauskas, Pranas, Box 203, Frankfort, Ill.
- Perkunienė, Albina, Aldona, 3430 W. School Lane, Philadelphia, Pa.
- Petrėnas, Algimantas, 116 Washington, New York, N. Y.
- Ramanauskas, Vaclovas, Stefanija, Aušra, 3505 N. Cicero Ave., Chicago 41, Ill.
- Ramanauskas, Povilas, Ona, Angelika, 238 Mountain St., Philadelphia 48, Pa.
- Raškevičius, Juozas, Petras, Marija, Vytautas, 445 Church St., New Britain, Conn.
- Reikenis, Richardas, Zivilė, 7931 Harley Ave., Philadelphia 42, Pa.
- Rūkas, Petras, 180 Wolls St., Hartford, Conn.
- Rutkauskas, Vytautas, Rūta, 25 Spruce St., Lawrence, Mass.
- Sabrinskienė, Ursulė, Juozas, 1904 3. Ridgway, Chicago 23, Ill.
- Sakadolskis, Juozas, Izabela, Rikardas, Romualdas, 3953 S. Rockwell St., Chicago 32, Ill.
- Sqilvoničkas, Vladas, Magdelela, 2234 5th St., So. Boston, Mass.
- Smolinskas, Albinas 1753 W. North Ave., Chicago, Ill.
- Tolksnys, Jonas, Ona, 77 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y.
- Trumpienė, Anelė, 842 Glenmore Ave., Brooklyn, N. Y.
- Vazgauskas, Lidia, 2640 W. 69th St., Chicago 29, Ill.
- Atvykusius pasitikti organizacijų atstovai.

BALF Imigracijos Komitetas

KIEKVIENAS LIETUVIS SKAITO

Vienintelį Pasaulio Lietuvių Kultūros Žurnalą —

A I D U S

AIDAI yra vienintelis mėnesinis mokslo, literatūros bei meno ir visuomeninio gyvenimo žurnalas

AIDAI žadins tautinės kultūros kūrybą ir skelbs jos laimėjimus

AIDAI burs aplink save visas mūsų tautos intelektualines, menines ir religines pajėgas

AIDAI iki Naujų Metų bus leidžiami Vokietijoje, nuo 1950 m. sausio 1 d. — Jungtinėse Amerikos Valstybėse

AIDUS redaguos redakcinis kolektyvas, sudarytas iš žymių lietuvių mokslininkų, rašytojų ir kitų kultūrininkų. Vyriausiasis redaktorius — rašytojas Antanas Vaičiulaitis.

AIDU prenumerata metams: Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Pietų Amerikoje, Meksikoje ir Ispanijoje — \$5.00; Kanadoje — \$5.50; kituose kraštuose — \$6.00. Atskiras numeris JAV — 50 c., kituose kraštuose 55 c.

AIDU redakcija: A. Vaičiulaitis, 2087 N. Main Ave, Scranton 8, Pa.

AIDU administracija: AIDAI, Kennebunk Port, Maine, Tel. 5.

GERIAUSIA DOVANA KALĖDOMS

„LIETUVIŲ ŽINIOS“